

รายงานสรุปผลการตรวจราชการ
และติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เขตตรวจราชการที่ ๖
ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายวัลลพ สงวนนาม)
ณ จังหวัดสตูล ตรัง ระนอง พังงา ภูเก็ต และกระบี่
ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และวันที่ ๑-๔ มีนาคม ๒๕๖๔

ตามที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายวัลลพ สงวนนาม) ได้ลงพื้นที่ตรวจราชการตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เพื่อตรวจราชการตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ พร้อมรับฟังรายงานผลการดำเนินงานฯ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของหน่วยงาน/สถานศึกษา ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ จังหวัดสตูล และจังหวัดตรัง วันที่ ๑ - ๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดกระบี่ โดยประชุมผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบเขตตรวจราชการที่ ๖ จำนวน ๖ จังหวัด และตรวจเยี่ยมสถานศึกษา เพื่อติดตามแผนงาน/โครงการที่สำคัญตามนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ แผนการศึกษาชาติ และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน ๙ แห่ง ดังนี้

การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

๑. โรงเรียนบ้านวังปริง อ.ท่าแพ จ.สตูล (สพป.สตูล)
๒. โรงเรียนห้วยยอด (กัลยาวิทยาการ) อ.ห้วยยอด จ.ตรัง (สพป.ตรัง เขต ๒)
๓. โรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน อ.กะเปอร์ จ.ระนอง (สพป.ระนอง)
๔. โรงเรียนวัดสุวรรณาวาส อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา (สพป.พังงา)
๕. โรงเรียนบ้านปากคลอง อ.กลาง จ.ภูเก็ต (สพป.ภูเก็ต)
๖. โรงเรียนบ้านในช่องมิตรภาพที่ ๑๒๓ อ.เมือง จ.กระบี่ (สพป.กระบี่)

โรงเรียนขนาดเล็กที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง

๗. โรงเรียนบ้านแหลมนาว อ.สุขสำราญ จ.ระนอง (สพป.ระนอง)
๘. โรงเรียนบ้านเกาะนาคา อ.กลาง จ.ภูเก็ต (สพป.ภูเก็ต)
๙. โรงเรียนบ้านเกาะศรีบอยา อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ (สพป.กระบี่)

จากการลงพื้นที่ตรวจราชการตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ และรับฟังรายงานผลการดำเนินงานฯ ในภาพรวม พบว่า หน่วยงาน/สถานศึกษา มีการบริหารจัดการตามบริบทของพื้นที่อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานได้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยสรุปผลการดำเนินงาน สภาพปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ รวมทั้งแบบอย่างที่ดีในแต่ละด้าน แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ตามแบบรายงานฯ ได้ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การตรวจราชการกรณีปกติ

๑. ด้านความมั่นคง (สพฐ./สช./สอศ./กศน.)

๑.๑ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง และมีคุณธรรม ความเป็นพลเมือง ปลุกฝังความมีระเบียบวินัย โดยกระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่า

สังกัด สพฐ. และ สช. หน่วยงาน/สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง และมีคุณธรรม ความเป็นพลเมือง ปลุกฝังความมีระเบียบวินัย โดยผ่านกระบวนการ จัดการเรียนการสอนลูกเสือ และยุวกาชาดตามแผนงาน/โครงการของสถานศึกษากำหนดไว้ เช่น โครงการ ลูกเสือจิตอาสา โครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๑ คาบ/สัปดาห์ กำหนดให้แต่งกายในวันที่จัดกิจกรรมหรือวันสำคัญต่างๆ จัดกิจกรรมเข้าฐานภายในโรงเรียน กิจกรรม การเดินทางไกล เป็นต้น

สังกัด สอศ. สถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ๑) จัดกิจกรรม โดยใช้กระบวนการลูกเสือเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมหลักของคนไทย ๒) การบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ทุกรายวิชา เช่น รายวิชาหน้าที่พลเมือง ๓) ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย โดยส่งเสริมนักเรียน นักศึกษา ให้มีเจตนารมณ์ มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ๔) การขับเคลื่อนสถานศึกษา คุณธรรม เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ๕) การจัดตั้งชมรมวิชาชีพประจำแผนกวิชาต่าง ๆ ในสถานศึกษา ๖) การส่งเสริมกิจกรรมของนักศึกษาวิชาทหาร เป็นต้น

สังกัด กศน. สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ ดำเนินการส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีความเป็นพลเมืองดี ปลุกฝังความมีระเบียบวินัย โดยการจัดอบรมอาสายุวกาชาด การอบรมประวัติศาสตร์ชาติไทยและบุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทย ให้กับนักศึกษาทุกระดับชั้น ซึ่งผลจากการดำเนินงานพบว่า นักศึกษา กศน.ที่ผ่านการอบรมมีความรักและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีคุณธรรม รู้หน้าที่พลเมืองที่ดี และมีจิตเมตตาช่วยเหลือผู้อื่นในยามทุกข์ยาก นอกจากนี้ ได้จัดกระบวนการเรียนรู้ “โคก หนอง นา” โมเดล ดำเนินการประเมินสถานศึกษาสู่ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และมีการจัดโครงการพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรม To be number one ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้ห่างไกลยาเสพติดและอบายมุขต่าง ๆ

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค Covid-19 ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรม เช่น งานชุมนุม/เข้าค่ายลูกเสือยุวกาชาด ได้ตามแผนฯ ที่กำหนดไว้

๒. ครูผู้สอนบางท่านขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับกระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

๓. ครูผู้สอนไม่มีผู้บังคับบัญชาทางลูกเสือ

๔. หัวหน้าหน่วยงาน/ครูผู้สอนไม่แต่งเครื่องแบบลูกเสือ

๕. นักศึกษา กศน.บางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมบางโครงการตามที่กำหนดได้ เนื่องจากมีภาระที่ต้องหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่ง ได้เห็นถึงความสำคัญ จึงจัดปรับ/ลดกิจกรรมภายในสถานศึกษาเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้

๒. หน่วยงานต้นสังกัดจัดอบรมวุฒิทางลูกเสือให้กับครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้ถูกต้อง

๓. หัวหน้าหน่วยงาน/ครูผู้สอนแต่งเครื่องแบบลูกเสือเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย การจัดการเรียนการสอนทุกแห่ง ควรจัดให้มีสื่อการเรียนการสอน เครื่องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้น หาความรู้ด้วยตัวเองได้

ปัจจัยความสำเร็จ

โครงการ หรือการจัดอบรมลูกเสือ/ยุวกาชาด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปลุกฝังความมีระเบียบวินัย และความเป็นพลเมืองที่ดี ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีจิตยื่น มีคุณธรรมจริยธรรม และช่วยเหลือผู้อื่นได้

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้

๑. สพป.ตรัง เขต ๑ โรงเรียนบ้านลิพัง ได้รับรางวัลโรงเรียนดีวิถีลูกเสือ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ จากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒. สพป.ภูเก็ต โรงเรียนวิชิตสงคราม ได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ประจำปี ๒๕๖๓ ประเภทเนตรนารี สำรอง

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๑. หน่วยงานทางการศึกษา/ต้นสังกัด ควรสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ รวมทั้งควรมีการจัดทำฐานข้อมูลด้านลูกเสือระหว่างหน่วยงาน/สถานศึกษา ที่เชื่อมโยงกัน เช่น การอบรมลูกเสือ คุณวุฒิด้านลูกเสือ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน การดำเนินงานต่อไป

๒. ควรมีการนิเทศ กำกับติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ และยุวกาชาดในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓. ขอให้ผู้บริหารหน่วยงาน/สถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งด้านการแต่งกาย ความมีระเบียบวินัย การปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ ยุวกาชาดด้วย

๒. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๒.๑ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย (สพฐ./สช./สอศ./กศน.)

โดยการเพิ่มพูนทักษะ (Re-skill หมายถึง การพัฒนา ทักษะด้านอาชีพตามวิชาชีพหลักสูตรอาชีวศึกษาให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ที่มีความสนใจ) พัฒนาทักษะ (Up skill หมายถึง ลักษณะการดำเนินกิจกรรมเป็นการพัฒนาผู้ประกอบการอาชีพและผู้เรียนก่อนจบการศึกษา ให้มีความรู้ทักษะเพิ่มมากขึ้นทันสมัยสอดคล้องกับการพัฒนาสู่ทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ ๒๑) และ การเรียนรู้ทักษะใหม่ (New skills หมายถึง การพัฒนาทักษะอาชีพใหม่ตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ ที่เปลี่ยนโฉมจากสังคมเกษตรกรรมมาสู่อุตสาหกรรม) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่าหน่วยงาน/สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ สถานศึกษาดำเนินการพัฒนา เพิ่มพูน และเรียนรู้ทักษะใหม่ แตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่อย่างหลากหลาย ดังนี้

สังกัด สพฐ. และ สช.

หน่วยงานส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดเสริมสร้างทักษะด้านประสบการณ์อาชีพให้ เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับ และสอดแทรกการเสริมทักษะด้านต่างๆ เข้ากับการจัดการเรียน การสอน โดยจัดทำแผนงาน/โครงการกิจกรรม เพิ่มศักยภาพนักเรียนตามความถนัด ความสนใจ และ ความต้องการพัฒนา ทั้งด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น โครงการพัฒนาการจัด การเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โครงการพัฒนาการเรียนการสอน เชิงรุก (Active learning) โดยเปลี่ยนครูเป็นโค้ช โครงการวิทยาการคำนวณ (Coding) โครงการส่งเสริม สนับสนุนการแข่งขันทักษะวิชาการประเภทต่างๆ โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โครงการเลี้ยงไก่ปลูกผักสวนครัว ฝึกทักษะการทำขนมพื้นบ้าน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เช่น สพป.สตูล ร่วมกับ สำนักผู้ตรวจ การแผ่นดินหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจน ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ทำให้นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ ได้มีทักษะอาชีพ สามารถสร้างรายได้เลี้ยงดูตนเอง ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งสถานศึกษาบางแห่ง ได้ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นของตนเองด้วย

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพเพียงพอในการส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะอย่างเต็มความสามารถ

๒. สถานศึกษาบางแห่งขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญในทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน เช่น ทักษะอาชีพ ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) ทักษะทางเทคโนโลยีหรือการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นต้น

๓. บางทักษะต้องใช้เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนในราคาที่สูงเกินไป เช่น ทักษะอาชีพ ทักษะทางเทคโนโลยี เป็นต้น

๔. งบประมาณ ในการจัดสอบแข่งขันทางวิชาการ ระดับนานาชาติ ได้รับจัดสรรจาก สพฐ. แต่มักจะไม่เพียงพอ และล่าช้า ทำให้การบริหารจัดการค่อนข้างลำบาก

๕. การหมุนเวียนครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน เนื่องจากครูลาออกเพื่อไปสอบบรรจุเข้ารับราชการ ทำให้ต้องรับสมัครครูใหม่ เป็นผลทำให้การเรียนการสอนหรือการพัฒนาทักษะผู้เรียนขาดความต่อเนื่อง

วิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์เข้าไปดูแลให้ คำแนะนำปรึกษา แก่ครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมเผยแพร่ทั้งในและนอกสังกัด

๒. หน่วยงานต้นสังกัด ต้องใช้งบบริหารของสำนักงานฯ ไปล่วงหน้า และร่วมระดมทุนในการจัดหาเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนตามความจำเป็น

๓. สช./โรงเรียนเอกชน ควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นคง ขวัญกำลังใจ ให้กับครูผู้สอน โรงเรียนเอกชน จัดประชุม/อบรมพัฒนาครูผู้สอน เพื่อลดอัตราการหมุนเวียนของครู ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วม

การแข่งขันต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ความกล้าแสดงออก สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนเพื่อให้ผู้ปกครองไว้วางใจส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สพฐ.ควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพ ทักษะทางเทคโนโลยี

ปัจจัยความสำเร็จ

ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามความถนัด ทำให้ได้รับการเพิ่มพูนทักษะ พัฒนาทักษะ และเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่เวทีการแข่งขันในระดับต่าง ๆ ได้ อีกทั้งการให้ความร่วมมือสนับสนุนของชุมชนที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โรงเรียนต้นแบบในสังกัด สพป.ตรัง เขต ๑ จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านย่านตาขาว โรงเรียนบ้านหยงสตาร์ โรงเรียนบ้านหนองเรี่ย โรงเรียนบ้านท่าบันได โรงเรียนบ้านบางยาง โรงเรียนวัดควนวิเศษ โรงเรียนวัดทุ่งหินผุด และโรงเรียนบ้านหินคอกควาย มีนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เผยแพร่ผ่าน Youtube

๒. โรงเรียนขยายโอกาส ทั้ง ๑๙ แห่ง ของ สพป.ตรัง เขต ๑ มีการจัดทำ MOU กับวิทยาลัยการอาชีพตรัง เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพของผู้เรียน

๓. สพป.ระนอง ได้รับรางวัลระดับประเทศ จาก สพฐ. รางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี ๒๕๖๓ ประเภท สนง.สพป. รับโล่พระราชทาน ระดับยอดเยี่ยม และเกียรติบัตรระดับทอง พร้อมด้วยโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน และโรงเรียนบ้านบางกล้วยนอก

สังกัด สอศ.

สถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดได้ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยโดยการเพิ่มพูนทักษะ (Re-skill) พัฒนาทักษะ (Up skill) และการเรียนรู้ทักษะใหม่ (New skills) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และทวิภาคี หลักสูตร ๔ ระดับ ได้แก่ หลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรปริญญาตรี ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อรองรับความต้องการของประชาชนทุกระดับ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบ นอกกระบบ และระบบทวิภาคี ดังนี้

๑. จัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นฐานสมรรถนะ Education to Employment (E to E) ในหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Growth Engine (S-Curve, New S-curve, Thailand ๔.๐) ตอบโจทย์การพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

๒. การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน นักศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะ(Up skill) และการเรียนรู้ทักษะใหม่ (New skills) และ การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นในการพัฒนากลุ่มผู้ใช้แรงงานในกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อการเพิ่มพูนทักษะ (Re-skill) ให้แก่ผู้ใช้แรงงานในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑ กรณีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอขนาดเล็ก มีสถานประกอบการที่พร้อมให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย (ถ้ามีโปรตระกูล)

๑ ควรเพิ่มหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นฐานสมรรถนะ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพสมัยใหม่ ในหลักสูตรที่สอดคล้องกับ Growth Engine (S-Curve, New S-curve, Thailand ๔.๐)

๒ ควรขยายกลุ่มเป้าหมายให้ทั่วถึง ทั้งภาคแรงงาน ภาคการศึกษา ในการเพิ่มพูนทักษะ(Re-skill) พัฒนาทักษะ (Up skill) และการเรียนรู้ทักษะใหม่(New skills) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้นฐานสมรรถนะ

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

กระบวนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ตระหนักถึงความสำคัญและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมงานที่มีความเข้มแข็ง ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าสู่ระบบการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล กลุ่มแปลงสาธิตการปลูกปาล์มน้ำมัน

สังกัด กศน.

ผลการขับเคลื่อนนโยบาย สำนักงาน กศน. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ระดับจังหวัด สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางการขับเคลื่อนการศึกษาของ สำนักงาน กศน. เพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความรู้และทักษะอาชีพ พัฒนาอาชีพเดิม สร้างอาชีพใหม่ เพื่อสร้างรายได้ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม

๑. กิจกรรม ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ

๒. กิจกรรมพัฒนาอาชีพไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง

๓. กิจกรรมชั้นเรียนวิชาชีพ ๓๑ ชั่วโมงขึ้น

ข้อค้นพบ/ ปัญหาอุปสรรค

๑. ขาดความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ขาดการส่งเสริมด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า การต่อยอดความรู้ที่มีการนำเสนอ/ปรับปรุง/คิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆเพิ่มขึ้น

๒. คำว่าชุดในการจัดการเรียนการสอนบางหลักสูตร ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น หลักสูตรช่างพื้นฐาน

๓. ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ทำให้ต้องหยุดกิจกรรมการพบกลุ่มชั่วคราว

๔. ปัญหาด้านเทคโนโลยี นักศึกษาบางส่วนไม่มีโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สามารถเรียนแบบออนไลน์หรือสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ สำนักงาน กศน. ได้จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา กศน. ครูผู้สอน กศน. เพื่อหารือแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาชีพของแต่ละศูนย์ เพื่อคัดเลือกเป็นสินค้าของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาสินค้า OOC (Onie Online Commerce Center) และเป็นผลิตภัณฑ์แบรนด์ กศน. จำหน่ายออนไลน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย ส่งเสริมพัฒนาครู กศน.ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เทคนิคการจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์

ปัจจัยความสำเร็จ

จากการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียน ตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ กศน. OCCC ทำให้สินค้าของ กศน.เป็นที่รู้จัก และจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้ สำนักงาน กศน.แต่ละจังหวัดสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์พรีเมียมระดับประเทศ เช่น

๑. กศน.จังหวัดพังงา ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก คือ การแปรรูปขมิ้นและขิง ไม่กวาดก้านขก และข้าวไร้พันธุ์ดอกขำ

๒. กศน.จังหวัดภูเก็ต ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก คือ สบู่กระเจียวเขียว หัตถศิลป์ดินโบราณ และกระเป๋าคูณาย

๓. กศน.จังหวัดระนอง ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคัดเลือก คือ การทำน้ำตาลจาก การทำน้ำปลา และอาหารทะเลแปรรูป

๒.๒ การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และห้องเรียนอาชีพสู่การสร้างอนาคตให้ผู้เรียนมีอาชีพและมีงานทำ (สพฐ./สอศ.)

การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา คือ การจัดการศึกษาทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เมื่อครบกำหนดตามหลักสูตรผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและสายอาชีพไปพร้อมกัน ส่วนการศึกษาแบบห้องเรียนอาชีพ คือ การจัดการศึกษาร่วมกันระหว่าง สพฐ. กับอาชีวศึกษา และตกลงกันว่า จะจัดทำห้องเรียนอาชีพร่วมกัน จะมีการดำเนินการ ๒ รูปแบบคือ รูปแบบที่ ๑ การจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น เพื่อให้เด็กเรียนรู้แล้วสามารถทำได้ หรือเป็นอาชีพได้ เช่น การประกอบอาหาร การทำขนม เป็นต้น รูปแบบที่ ๒ การจัดการเรียนการสอนอาชีพที่จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยกำหนดให้เรียนในวิชาพื้นฐานหรือวิชาเลือก ซึ่งผู้เรียนสามารถนับและเก็บหน่วยกิตได้ หรือนำผลการเรียนไปเก็บไว้ในธนาคารหน่วยกิตหรือเครดิตแบงค์ได้ โดยผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตตั้งแต่ช่วงมัธยม หากต้องการศึกษาต่อสายอาชีพก็สามารถนำหน่วยกิตไปนับรวมได้

จากการตรวจราชการ และติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ พบว่า สถานศึกษาในสังกัด สพฐ. และสังกัดอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ มีการจัดห้องเรียนอาชีพร่วมกับโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่ และมีการจัดการเรียนแบบสะสม หน่วยกิตตามบริบทและความต้องการของสถานศึกษา เช่น

สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง มีโรงเรียนที่จัดหลักสูตรทวิศึกษา ทั้งหมด ๒ แห่ง ได้แก่

๑) โรงเรียนคุรุบุรีชัยพัฒนาพิทยาคม ร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า เปิดหลักสูตรการโรงแรมและคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา เปิดหลักสูตรการเกษตร

๒) โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา ร่วมกับวิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง

ส่วน สพม.ตรัง และกระบี่ เน้นที่การเปิดสอนหลักสูตรอาชีพระยะสั้น และมีการทำ MOU กับสถานศึกษาในสังกัด สอศ. สำหรับจังหวัดสตูล มีการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คหกรรม และสาขาวิชา

เกษตรศาสตร์ ณ โรงเรียนราษฎร์ประชานุเคราะห์ ๔๒ และโรงเรียนธรรมศาสตร์ วิทยาจังหวัดสตูล โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาทักษะด้านอาชีพในรูปแบบของการจัดการศึกษาแบบร่วมพัฒนาในรายวิชา กับ สถาบันอาชีวศึกษา และจัดในรูปแบบการส่งเสริมอาชีพ เพื่อการมีงานทำในระบบของโรงเรียนเอง บริหารจัดการภายในโรงเรียน หรือนักปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียน

สพป.ระนอง โรงเรียนเพียงหลวง ๑๕ (บ้านรังแตน) พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพเป็นหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงกับวิทยาลัยการอาชีพกระบือ

สพป.ตรังเขต ๒ ได้จัดทำบันทึกข้อตกลง MOU กับวิทยาลัยสารพัดช่างตรังเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดนำนักเรียนไปเรียนรู้ทักษะอาชีพที่นักเรียนถนัดและสนใจ และวิทยาลัยสารพัดช่างตรังได้จัดส่งครูไปจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สพป.กระบี่ ได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การศึกษาต่อ และอาชีพให้แก่ครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน ๔๔ แห่ง โดยมีวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดกระบี่ สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกระบี่ สำนักงานจัดหางานจังหวัดกระบี่ นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขับเคลื่อนงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา และพัฒนาผู้เรียนสู่อาชีพ และการมีงานทำผ่านกระบวนการแนะแนวการจัดการเรียนการสอนช่วงเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในวิชาการงานอาชีพ และการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนตัดสินใจและวางแผนการเรียนต่อหรือการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง ๔๔ แห่งได้ทำ MOU กับสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ เช่น วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ ฯลฯ ซึ่งสถาบันการอาชีวศึกษาจะเข้ามาช่วยฝึกอาชีพ ให้แก่นักเรียนในสาขาต่าง ๆ ตามที่นักเรียนและโรงเรียนให้ความสนใจด้วย

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า ทำให้ต้องบริหารงบของสำนักงานไปพลางก่อน
๒. การเดินทางไปเรียนของนักเรียนไม่สะดวก จึงต้องเช่ารถบัสเพื่อรับส่งนักเรียน
๓. ขาดแคลนอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ
๔. ขาดวิทยากรในการฝึกทักษะอาชีพ ครูชำนาญการเฉพาะด้านบางรายวิชา
๕. ขาดครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานแนะแนวโดยตรง
๕. สถาบันอาชีวศึกษาบางแห่งที่โรงเรียนได้เคยจัดทำ MOU เพื่อการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษานั้น ไม่สามารถจัดการศึกษาต่อเนื่องได้ เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดได้แจ้งว่า ไม่ใช่ภารกิจของสถาบัน เช่น การเปิดสอนในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล เป็นต้น

๖. การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา หลักสูตรเมื่อเทียบเคียงกับนักเรียนที่ศึกษาในการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนที่เรียนแบบทวิศึกษาต้องจบช้ากว่านักเรียนที่เรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑ เทอม

- ๗ นักเรียนเรียนหนักมาก ทำให้ต้องปรับเป็นการเรียนแบบสะสมหน่วยกิต เหมาะสำหรับนักเรียนที่จะมาเรียนต่อสายอาชีพแต่ต้องเลือกสาขาอาชีพที่ต้องการเรียนไว้มาก่อน ซึ่งเป็นแนวทางที่วิทยาลัยเทคนิคตรังตกลงกับสถานศึกษา ซึ่งตอนนี้ทางวิทยาลัยได้ทำ MOU ร่วมกับโรงเรียนในสังกัดเทศบาลของจังหวัดตรัง ส่วนการศึกษาขั้นพื้นฐานปรับเป็นห้องเรียนอาชีพ

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. ดำเนินการจัดหาครูที่มีความชำนาญจากวิทยาลัยอื่นเข้าไปสอน บุคลากรในจังหวัด/ปรับ
แนวทางการเรียนการสอนโดยนํารายวิชาปรับพื้น เข้าไปจัดการศึกษา

๒. ประสานขอความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดมาให้ความรู้ด้านทักษะอาชีพแก่นักเรียน
ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. ควรสำรวจความเหมาะสม ในพื้นที่พหุวัฒนธรรม ซึ่งมีความแตกต่าง หรือ มีข้อจำกัดในการจัด
การศึกษา

๒. ควรส่งเสริม สนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ในจังหวัดที่มีความต้องการ และ
มีความพร้อมอย่างแท้จริง

๓. ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดอบรมด้านทักษะอาชีพแก่นักเรียน

๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้การสร้างงานสร้างอาชีพในสถานศึกษา เพื่อให้
นักเรียน ได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

๕. ควรมีการบรรจุแต่งตั้งครูที่มีวุฒิการศึกษาด้านการแนะแนวโดยตรงทุกโรงเรียน หรือส่งเสริม
สนับสนุนให้มีการพัฒนาครูแนะแนวเป็นประจำทุกปี

ปัจจัยความสำเร็จ

ในการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพให้นักเรียน สิ่งที่โรงเรียนและผู้บริหารต้องดำเนินการ คือ
สำรวจความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับอาชีพและความพร้อมของสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนรู้
และเสริมทักษะอาชีพทั้งเรื่องงบประมาณ ทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ วิทยากร รวมถึงศึกษา ความต้องการ
ของตลาด กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีพ ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน
พร้อมทั้งร่วมกันวางแผน เตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการจัด การเรียนการสอน
โดยประสานความร่วมมือจากเครือข่ายชุมชน สถานประกอบการในพื้นที่ สถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาที่
มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เพื่อเป็นผู้ให้ความรู้ แหล่งเรียนรู้/แหล่งฝึกงาน ตลาด รองรับผลผลิตจากการเรียนรู้
และรองรับผู้จบการศึกษาจากสถานศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ให้ทราบความ
สำคัญของการจัดเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษา

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. สพป.ภูเก็ต จัดทำโครงการส่งเสริมนักเรียนค้นพบตัวเองเพื่อการศึกษาต่อและอาชีพพร้อมกับ
เทศบาลนครภูเก็ตอาชีวศึกษาจังหวัดภูเก็ตและภาคีเครือข่ายจัดกิจกรรมเปิดโลกสัมผัสอาชีพ “คนต่างห่อ”
เป็นประจำทุกปี เพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเข้ารับการแนะแนวทางการศึกษาสู่สัมผัสอาชีพที่หลากหลาย
สามารถวางแผนในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อพัฒนาตนเองให้มีความพร้อม และสอดคล้องกับ
ตลาดแรงงาน โดยมีนักเรียนที่เรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๕๖๑ คน เข้าศึกษาต่อในปีการศึกษา
๒๕๖๓ สายสามัญจำนวน ๑๓๖ คนคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๔ สายอาชีพจำนวน ๓๘๓ คนคิดเป็นร้อยละ
๖๘.๒๗

๒. โรงเรียนบ้านหนองชุมแสงสังกัดสพป.ตรังเขต ๒ ได้จัดการเรียนการสอนงานอาชีพใน
สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพที่นอกเหนือจากวิชาการส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความโดดเด่นใน
งานอาชีพสามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน จนได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ ในการแข่งขันประดิษฐ์
ของใช้จากเศษวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่นด้วยการกลึงไม้ที่เหลื่อใช้ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองและท้องถิ่น

เกิดความภาคภูมิใจร่วมกันทั้งตัวผู้เรียนชุมชนและสถานศึกษาโดยความสำเร็จครั้งนี้เกิดจากนวัตกรรม NONGSANG Model การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ CCM

สังกัด สอศ.

อศจ.ภูเก็ต สถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดภูเก็ต มีการขับเคลื่อนห้องเรียนอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดใน ๒ รูปแบบ ประกอบด้วย

รูปแบบที่ ๑ การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแกนมัธยม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดภูเก็ต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมี วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต ดำเนินการจัดทำห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยม

รูปแบบที่ ๒ การเปิดห้องเรียนสายอาชีพให้กับนักเรียนมัธยมศึกษา ได้ดำเนินการโดยวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ในการจัดการศึกษาแกนมัธยมและสะสมหน่วยกิต เพื่อพัฒนาและยกระดับห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ๑) โรงเรียนเทศบาลเมืองภูเก็ต ๒) โรงเรียนเทศบาลบ้านสามกอง ๓) โรงเรียนเทศบาลวัดขจรรังสรรค์ ๔) โรงเรียนอบจ.เมืองภูเก็ต ๕) โรงเรียนอบจ.บ้านตลาดเหนือ ๖) โรงเรียนเทศบาลป่าตอง (บ้านไสน้ำเย็น) จัดการเรียนการสอนในรูปแบบสะสมหน่วยกิต เพื่อนำผลการเรียนมาใช้สำหรับเทียบโอนรายวิชาในระดับ ปวช. มีจำนวนนักเรียนรวมในภาคเรียน ที่ ๒/๒๕๖๓ จำนวน ๔๙๗ คน

ส่วนสถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดตรัง มีการขับเคลื่อนห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดใน ๒ รูปแบบประกอบด้วย

รูปแบบที่ ๑ การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ Block Course ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดตรังสังกัดสพฐ. โดยมีวิทยาลัยสารพัดช่างตรังดำเนินการ

รูปแบบที่ ๒ การเปิดห้องเรียนสายอาชีพให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างขึ้นดำเนินการ ได้แก่ การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา เพื่อพัฒนาและยกระดับห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนวัดตันตยาภิรมย์ จำนวน ๒ สาขา สาขาวิชาการโรงแรมและสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ใน ๒ ระดับการศึกษา คือนักเรียน ชั้นม. ๕ และ ม. ๖ จัดการเรียนการสอนในรูปแบบสะสมหน่วยกิต เพื่อนำผลการเรียนมาใช้ สำหรับเทียบโอนรายวิชาในระดับ ปวส. ต่อไป

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาขาดทักษะทางหลักสูตรวิชาชีพ

๒. การบริหารเวลาเพื่อให้มีเวลาว่างตรงกันระหว่างครูผู้สอนของวิทยาลัยและสถานศึกษา

๓. งบประมาณการจัดเตรียมวัสดุฝึกไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. จัดการเรียนการสอน โดยปรับเปลี่ยนเป็นห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

๒. บริหารจัดการความร่วมมือกับสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทวิศึกษา เพื่อกำหนดช่วงเวลา และสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

๓. จัดทำโครงการเพื่อรองรับการใช้งบประมาณการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. ควรสร้างความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยฯ และสถานศึกษา โดยกำหนดจัดทำแผนการจัดการศึกษา ร่วมกับโรงเรียนในเขตพื้นที่ให้มากขึ้น เช่น จัดทำแผนการเรียนการสอน กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรให้ชัดเจนก่อนเปิดภาคเรียน

๒. ควรเพิ่มห้องเรียนให้มากขึ้นเพื่อเปิดโอกาสทางเลือกให้กับนักเรียนสายสามัญ

๓. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านวัสดุฝึกให้กับผู้เรียน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ความร่วมมือของสถานศึกษา และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

๒. ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนสายวิชาชีพ เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้เรียนในการนำทักษะไปประกอบอาชีพ และต่อยอดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

๓. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานศึกษา ส่งผลให้การเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มขึ้น

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต จัดห้องเรียนอาชีพ มุ่งเน้นประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีสถานศึกษาประสานหลัก คือ โรงเรียนวิสุทธิอนุสรณ์

๒. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต จัดห้องเรียนอาชีพ มุ่งเน้นประเภทวิชาพาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยมีสถานศึกษาประสานหลัก คือ โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม "จติ-ก้อง อนุสรณ์"

๓. วิทยาลัยเทคนิคกลาง จัดห้องเรียนอาชีพมุ่งเน้นประเภทวิชา พาณิชยกรรม คหกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการบิน โดยมีสถานศึกษาประสานหลัก คือ โรงเรียนเมืองกลาง

๔. วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต จัดห้องเรียนอาชีพ มุ่งเน้นการจัดการสอนวิชาชีพพระยะสั้น โดยมีสถานศึกษาประสานหลัก คือ โรงเรียนกะทู้วิทยา

๒.๓ การจัดการศึกษาแบบทวิภาคี (สอศ.)

จากการตรวจราชการ และติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ พบว่า สถานศึกษาในสังกัด อศจ. ทั้ง ๖ จังหวัดในภาพรวมมีการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ตามบริบทและความต้องการในพื้นที่ โดยมีการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในระดับปวช. ปวส.และปริญญาตรี มีการจัดโครงการปฐมนิเทศนักเรียน นักศึกษาฝึกอาชีพในสถานประกอบการและมีการลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการ และสำรวจความพึงพอใจของสถานศึกษาที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยฯ โดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และมีการสร้าง แรงจูงใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติสถานประกอบการให้สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนร่วม จัดการศึกษาแบบทวิภาคี เช่น สิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการ เรื่อง การลดหย่อนภาษีของสถานประกอบการ

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. การฝึกงานที่ต่างจังหวัดของนักเรียน นักศึกษาอาจมีความเสี่ยงต่อการออกกลางคัน และจำนวนสถานประกอบการที่รองรับนักศึกษาฝึกงานมีจำนวนจำกัด

๒. ผู้ปกครองบางท่านมีความกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายและความปลอดภัยในการส่งนักศึกษาไปฝึกงานต่างจังหวัด

๓. สถานประกอบการในพื้นที่ที่มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต่อการฝึกอาชีพในบางสาขาวิชา ความไม่เข้าใจของสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีร่วมกัน กล่าวคือ ครูฝึกในสถานประกอบการไม่เข้าใจการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ตอนทำ MOU ก็เข้าใจกันดีในหลักการ แต่พอไปปฏิบัติจริงทำให้เด็กต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง

๔. ไม่มีครูฝึกในสถานประกอบการ เมื่อเด็กเข้าไปฝึกงานก็จะเป็นการมอบหมายงานให้เด็กทำ แต่ในแผนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้มีรายละเอียดว่า ในแต่ละวันเด็กต้องเรียนรู้อะไรบ้าง ทำให้การเรียนรู้จึงต้องเรียนรู้ด้วยตัวเองเป็นหลักจากการปฏิบัติงานจริง

๕. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid-๑๙ ทำให้สถานประกอบการปิด/หยุดกิจการ สถานศึกษาต้องนำนักเรียนกลับมาฝึกงานที่วิทยาลัย/เปลี่ยนสถานที่ฝึกงาน บางคนก็ต้องกลับมาเรียนแผนการฝึกงาน

๖. สถานประกอบการบางแห่ง รับเด็กจำกัดทำให้เด็กเสียโอกาส เช่น บางคนไปฝึกที่อุ้งขนาดใหญ่ ส่วนบางคนไปฝึกที่อุ้งขนาดเล็กทำให้อุ้งขนาดเล็กไม่มีเวลาดูแลเด็ก และได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานจึงน้อยกว่าอุ้งขนาดใหญ่

๗. งบประมาณในการบริหารจัดการด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อาทิ ค่าใช้จ่ายในการนิเทศ ติดตามนักเรียน นักศึกษาที่ฝึกงานนอกพื้นที่

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. จัดให้มีการนิเทศติดตามนักเรียน นักศึกษาอย่างใกล้ชิด และจัดหาสถานประกอบการให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

๒. สร้างความรู้ ความเข้าใจขั้นตอนการฝึกงาน ณ สถานประกอบการให้กับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองในการส่งตัวไปฝึกงานในสถานประกอบการ

๓. สร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. สร้างความเข้มแข็งให้แก่นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และสถานประกอบการในทุกอาชีพ

๒. สร้างความรู้ ความเข้าใจขั้นตอนการฝึกงาน ณ สถานประกอบการให้กับผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองในการส่งตัวไปฝึกงานในสถานประกอบการ

๓. สร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการ

ปัจจัยความสำเร็จ

นักเรียน นักศึกษา ที่ผ่านการฝึกอบรมจัดการเรียนการสอน จบการศึกษาสามารถทำงานต่อในสถานประกอบการที่ฝึกอาชีพ มีทักษะที่เป็นที่ยอมรับจากสถานประกอบการ ประกอบอาชีพอิสระได้ และผู้เรียนระบบอาชีวศึกษาทวิภาคี มีงานทำ ๑๐๐ %

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

-

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง สพฐ.และ สอศ ควรวางแผนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๓. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๓.๑ การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ (สพฐ./สช./สอศ./กศน.)

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่า

สังกัด สพฐ. และ สช.

หน่วยงาน/สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ แตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่อย่างหลากหลาย ดังนี้ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องปรับการจัดการเรียนการสอน ที่หลากหลายรูปแบบมากขึ้น เช่น แบบออนไลน์ แบบ on site แบบ on hand (ใบความรู้) หรือแบบ On demand (อาชีวะ) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาและนักเรียนเป็นสำคัญ เช่น สพป. กระบี่ ได้ดำเนินโครงการ ส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning community) เพื่อ พัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่ โดยกำหนดกิจกรรมหลัก ๔ กิจกรรมคือกิจกรรมที่ ๑ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือและพัฒนางานทางวิชาการ กิจกรรมที่ ๒ พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรม Open Class กิจกรรมที่ ๔ โรงเรียนนำร่องนำเสนอผลการปฏิบัติงานระดับสถานศึกษา และกิจกรรมที่ ๕ เขตพื้นที่การศึกษา นำเสนอกระบวนการนิเทศที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมโรงเรียน เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning community) และโครงการการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยสื่อสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนในยุคดิจิทัล

ข้อค้นพบ / ปัญหาอุปสรรค

จากการดำเนินงานโครงการดังกล่าว พบว่า การดำเนินโครงการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะใน ศตวรรษที่ ๒๑ ให้ประสบความสำเร็จต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนโดยผ่านการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด นำสู่การออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้ อย่างรัดกุม ละเอียตรอบคอบ เพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด (ความรู้/ทักษะกระบวนการ/คุณลักษณะ) ซึ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ อย่างมีความหมายและเกิดทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยครูต้องเปลี่ยน บทบาทตนเองจากผู้สอนเป็นผู้ออกแบบ อำนวยการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ชี้แนะแนวทาง และเป็นพี่เลี้ยงให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ใช้การถอดบทเรียนร่วมกัน ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งครูผู้สอนต้องได้รับการพัฒนาและปรับกระบวนการเรียนเปลี่ยนการสอนสู่การพัฒนานักเรียนแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การชี้แนะแนวทาง และเป็นพี่เลี้ยงจากผู้บริหาร โรงเรียน และศึกษานิเทศก์อย่างจริงจัง ที่สำคัญครูต้อง เป็นผู้เรียนรู้พัฒนาตนเองด้านเนื้อหาสาระ เทคนิค/วิธีการจัดการเรียนการสอน และนำมาปรับใช้กับนักเรียน ตามบริบทของตนเองแต่เนื่องจากภาระงานครูที่มาก และหลากหลาย ทำให้ไม่ได้ใช้เวลาสำหรับงานการจัดการ เรียนรู้อย่างเต็มที่ เมื่อผ่านการพัฒนาแต่ละครั้ง จึงไม่ได้ดำเนินการใช้อย่างต่อเนื่องผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจึงไม่ยั่งยืน

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สพป.กระบี่ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ Co -๕ steps ใช้การถอดบทเรียนร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ขึ้นเพื่อส่งเสริมโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

และพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่ซึ่งก็คือการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (๓R ๘Cs) โดยการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการลงพื้นที่ Open Class ด้วยทีมระดับเขตพื้นที่

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรม Open Class ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจจากเพื่อนครูในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

ปัจจัยความสำเร็จ

-

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. สพป.กระบี่ การขับเคลื่อนนโยบาย ห้องเรียน ป.๗ เพื่อพัฒนานักเรียนปกติที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดเลขไม่เป็น

๒. สพป.กระบี่ ส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community : SLC) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่ และมีโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ๑) โรงเรียนชุมชนบ้านเขากลม ดำเนินการขับเคลื่อนด้วย KUKID Model และ ๒) โรงเรียนสหกรณ์นิคมอ่าวลึก ๒ ดำเนินการขับเคลื่อนด้วย Open Heart Model

๓. สพป. สตูล การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับพื้นที่เกาะและถิ่นทุรกันดาร ด้วยกระบวนการ PIECD (Planning:วางแผนดำเนินการ Implementation:ปฏิบัติการ Control:การควบคุม นิเทศ กำกับ ติดตาม Evaluation:ประเมินผลการดำเนินการ Diffusing:เผยแพร่สู่สาธารณชน)

๔. สพม.ตรัง ระเบียบ นวัตกรรมการนิเทศแบบร่วมพัฒนา : การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. กศน.จ.พังงา ครอบครัวยุคใหม่ TO BE สีสาว เพื่อพัฒนาชุดวิชา To Be Number One ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย โดยนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียน การสอนทุกภาคเรียน

๒. กศน.จ.ตรัง ระบบช่วยเหลือผู้เรียน (Trang Onie Online ๖๔.๐)

สังกัด สอศ.

สถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะ สำหรับใช้ในการประกอบอาชีพและจัดให้มีโปรแกรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และภาษาที่ ๓ โดยสถานศึกษาได้จ้างครูต่างชาติที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาสอนให้ความรู้ แก่นักเรียน นักศึกษาในทุกระดับชั้น มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนางานวิจัยนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ให้กับ นักเรียน นักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเรียนในรายวิชาโครงการ การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ สิ่งประดิษฐ์ ทุกปีการศึกษา รวมทั้งการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการ อาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับบ่มเพาะการเป็นผู้ประกอบการให้กับนักเรียนนักศึกษาที่มีความสนใจใน การเป็นผู้ประกอบการเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ลดภาระผู้ปกครอง ศูนย์บ่มเพาะฯ ได้ดำเนินการพัฒนาเสริม สร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการใหม่ให้กับผู้เรียน และมีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานร่วมกับ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อรองรับความพร้อมให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะที่พร้อมต่อการปฏิบัติงานอาชีพ เช่น วิทยาลัยเทคนิคระนอง มีการพัฒนาระบบ

อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลทางวิชาการเพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และบูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีบรรยากาศการเรียนการสอนที่หลากหลายเพิ่มทักษะด้านการอ่านการคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผลเป็นขั้นตอนการสื่อสารและความคิดสร้างสรรค์ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ความไม่พร้อมของสถานศึกษาที่แตกต่างกันและขาดแคลนในเรื่องของทรัพยากรทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปรับตัวของครูผู้สอนนักเรียนนักศึกษาตลอดจนผู้ปกครอง (ด้านการใช้เทคโนโลยี)

๒. ขาดงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้เพื่อรองรับการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงร่วมกับนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

๓. ครูขาดทักษะการใช้งานอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยสำหรับออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้งานร่วมกับระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูผู้สอนนักเรียนนักศึกษาตลอดจนผู้ปกครองรวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมและระดมทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความต่อเนื่องและมีการติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

๒. จัดทำโครงการจัดหาอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้รองรับการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในห้องเรียน

๓. จะทำโครงการพัฒนาครูเกี่ยวกับทักษะการใช้งานอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย สำหรับออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้งานร่วมกับระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ด้านการจัดการเรียนการสอนกำหนดแผนงานเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อมุ่งพัฒนาครูผู้สอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ร่วมกัน

ปัจจัยความสำเร็จ

ความพร้อมของเครื่องมือและผู้ใช้งานในสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้

๑. การจัดโครงการประกวดประกวดสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ เครื่องช่วยตรวจเท้าผู้ป่วยโรคเบาหวาน เครื่องอุปกรณ์กดเจลด้วยเท้าเป็นต้น

สังกัด กศน.

ผลการขับเคลื่อนนโยบาย สำนักงาน กศน. ได้จัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย เอื้อต่อผู้เรียนทุกระดับ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เช่น Google Classroom, OBS, TLC, Line, Face book, Zoom Meeting ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลายหลายช่องทาง

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ หรือการสื่อสารแบบทางไกล นักเรียนบางส่วนไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้ระบบออนไลน์ เนื่องจากขาดเครื่องมือสื่อสาร และปัญหาสัญญาณโทรศัพท์

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

นักเรียนที่ขาดเครื่องมือสื่อสาร สำนักงาน กศน. จัดการเรียนการสอนโดยใบงาน หรือมอบหมายงานตามความเหมาะสมโดยไม่ต้องเข้าห้องเรียน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

-

ปัจจัยความสำเร็จ

สำนักงาน กศน. พัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้เป็นผลิตภัณฑ์ฟรีเมียม ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าโดยตรง และระบบออนไลน์ OCCC ส่งผลให้จำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้เรียน

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้

-

๓.๒ การพัฒนาครูให้มีทักษะความรู้และความชำนาญการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน (Human Capital Excellence Center : HCEC) (สพฐ./สช./สอศ./กศน.)

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่า

สังกัด สพฐ.

หน่วยงาน ได้ดำเนินการการพัฒนาครูให้มีทักษะความรู้และความชำนาญการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน (Human Capital Excellence Center : HCEC) โดยดำเนินการสอบทักษะภาษาอังกฤษสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ณ ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ (HECE) ทั้ง ๖ จังหวัด ดังนี้

สพม.ตรังและกระบี่ มีการจัดตั้งศูนย์ HECE ที่โรงเรียนวิเชียรมาตุ จังหวัดตรัง และโรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่

สพม.พังงาภูเก็ตระนอง มีการจัดตั้งศูนย์ HECE ที่โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล” จังหวัดพังงา โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โรงเรียนพิชัยรัตนาคาร จังหวัดระนอง

สพม.สงขลาและสตูล มีการจัดตั้งศูนย์ HECE ที่โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

โดยใช้ชุดทดสอบวัดผลทักษะภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานและได้รับการรับรองจากองค์กรในระดับสากลตามกรอบมาตรฐานทางภาษา CEFR (Common European Framework of Reference) และทดสอบผ่านกระบวนการแพลตฟอร์มการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (DEEP) ผลการทดสอบที่ได้ มีตั้งแต่ระดับ BELOE A๑ , A๑ , A๒ , B๑ , B๒

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ช่วงแรกมีปัญหาเรื่องการประสานงาน บริษัทจะเข้ามาดำเนินการโดยตรงกับทางโรงเรียน ทำให้เขตพื้นที่ไม่ทราบรายละเอียด

๒. ความไม่พร้อมของผู้เข้าสอบ ทักษะการพูดออกเสียงไม่ชัด การพิมพ์โต้ตอบไม่ทันเวลา หรือไม่มี ความถนัด การฟังด้วยหูฟังไม่ชัดเจน

๓. การเข้าไปใช้บริการที่ศูนย์ พบว่า ระบบดีแต่ประเมินแล้วการใช้งานยังไม่ตรงตามรูปแบบที่ต้องการ

๔. ผู้เข้าสอบบางท่าน ดิถุภกรกิจไม่สามารถเข้าทดสอบตามวันเวลาที่กำหนดได้

๕. จำนวนห้องสอบไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าสอบ เช่น ที่ โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล” จังหวัด พังงา มีจำนวน ๒ ห้อง แต่ทาง สพฐ. กำหนดการสอบ ๓ รอบ ซึ่งระยะเวลาทับซ้อนกัน

๕. บางศูนย์ฯ มีปัญหาด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนที่ใช้เป็นรุ่นเก่า ทำให้มีปัญหาในการใช้ อุปกรณ์ และห้องค่อนข้างแคบ ไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. สพม. ได้แจ้งให้ผู้เข้าสอบและต้นสังกัดของผู้เข้าสอบรายนั้นๆ เสนอชื่อผู้เข้าสอบแทน ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เสียโควตา และเกิดความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายในการทดสอบรายคน (account) ที่ สพฐ. ได้ดำเนินการ

๒. ทางโรงเรียนประสาน สพฐ. ขอเลื่อนเวลาในการสอบ เพื่อให้ไม่ทับซ้อนกัน

๓. ประสานขอความอนุเคราะห์อุปกรณ์จากศูนย์ (HECE) ของโรงเรียนในสังกัด

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศให้ครบทุกเขตพื้นที่การศึกษา และให้ใช้ สถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่ควรใช้สถานที่ของโรงเรียนเนื่องจากบางโรงเรียนไม่มีความพร้อมใน การจัดตั้งศูนย์พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบศูนย์โดยตรงของแต่ละเขตพื้นที่ และกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนถึง แนวทางการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดผลสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์

๓. การดำเนินการทดสอบวัดผลทักษะภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรทางการศึกษาและครูผู้สอนภาษา อังกฤษระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในครั้งต่อไป ควรมีเวลาให้ผู้เข้ารับการทดสอบทำความเข้าใจใน รูปแบบของการสอบและได้เตรียมตัวสำหรับการเข้ารับการทดสอบเพื่อลดความกังวลใจและเพื่อประสิทธิภาพที่ดี

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

การวัดผลด้วยระบบออนไลน์ สามารถทราบผลคะแนนหลังการสอบเสร็จสิ้นได้ทันที สร้างความตื่นตัว และ รับรู้แก่ผู้เข้าสอบทุกท่าน ในการนำผลการทดสอบไปใช้ในการพัฒนาตนเองต่อไป

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้

สังกัด สข.

ผลการขับเคลื่อนนโยบาย โรงเรียนเอกชนส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้หลากหลาย ผ่านการอบรม ศึกษาดูงาน และเชิญวิทยากรจากภายนอกเข้ามาให้ความรู้กับบุคลากรในโรงเรียน สร้างกลุ่มไลน์ภายในโรงเรียน ภายในห้องเรียนเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียน สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรใช้ e-mail ในการรับ-ส่งงานหรือเอกสารต่าง ๆ

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ครูผู้สอนขาดความรู้ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี
๒. ครูผู้สอนปฏิบัติงานหลายหน้าที่ ทั้งจัดการเรียนการสอนและภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายทำให้การเรียนรู้ หรือพัฒนาตนเองได้ไม่เต็มที่

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. สนับสนุน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทางด้านภาษาและการจัดการเรียนการสอน
๒. จัดอบรมให้ความรู้ และปรับภาระงานที่รับผิดชอบบางส่วนเพื่อเพิ่มเวลาการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

-

สังกัด สอศ.

สถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ ๖ มีการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชน โดยแบ่งได้ ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มทั่วไป (Standard) กลุ่มเชี่ยวชาญ เฉพาะ (Expert) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) และกลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC) ซึ่งการพิจารณาคัดเลือก สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชนในแต่ละกลุ่ม เป็นไปตามแนวทางที่ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษากำหนด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชา ที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อเพิ่ม ศักยภาพ และสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีการพัฒนาการใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีและภาษาอังกฤษ ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา อาทิ เช่น

๑. สร้างความตระหนักการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้กับ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน นักศึกษา โดยให้มีโครงการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน นักศึกษา ครูและบุคลากร เป็นต้น

๒. ส่งเสริมการใช้ Software G-Suite Education เช่น Google Classroom, Google Meet, Zoom, Deep

๓. โครงการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนผ่านระบบออนไลน์

๔. โครงการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนผ่านระบบออนไลน์ (Online teaching Management) การใช้งาน Microsoft Teams ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

๕. โครงการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนผ่านระบบออนไลน์ “การทำแบบทดสอบความรู้ ออนไลน์”

๖. โครงการอบรมให้ความรู้และติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในห้องเรียนติดตั้งระบบ Wifi ครอบคลุมทุกพื้นที่การใช้งาน เพื่อให้ครูสามารถเข้าถึงข้อมูลทางวิชาการได้อย่างสะดวกรวดเร็วรวมทั้งการบูรณาการการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

และยังพบว่า สถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดภูเก็ต มีการดำเนินการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC) ประกอบด้วย

๑. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ HCEC : ด้านซ่อมบำรุงเรือยอร์ช

๒. วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ HCEC : ด้านท่องเที่ยว ด้านโรงแรม ด้านธุรกิจการบิน ด้านอาหารและโภชนาการ และดิจิทัล

๓. วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ HCEC : ด้านช่างเสริมความงาม

๔. วิทยาลัยเทคนิคกลาง ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ HCEC : ด้านช่างอากาศยาน และด้านธุรกิจการบิน ภายใต้โครงการ

๑) โครงการจัดตั้งศูนย์ พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC) ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดภูเก็ต

๒) โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อความเป็นเลิศด้านการซ่อมบำรุงเรือยอร์ช โดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต และบริษัทภาคีเครือข่ายด้านการซ่อมบำรุงเรือยอร์ช

๓) โครงการจัดตั้งศูนย์ประเมินสมรรถนะบุคลากรร่วมกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (Aircraft Mechanics: Airplanes Lever ๓)

๔) โครงการพัฒนากำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (Hospitality) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต

๕) โครงการครัวภูเก็ต โดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ตและจังหวัดภูเก็ต

๖) โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีความงาม โดยวิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานแพลตฟอร์มดิจิทัล

๒. ระบบแพลตฟอร์มดิจิทัลขาดแคลนองค์ประกอบการใช้งานได้แก่ ระบบเครือข่ายและอุปกรณ์การใช้งาน

๓. ครูขาดอุปกรณ์รองรับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเช่นแท็บเล็ตโน้ตบุ๊กปากกาอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

๑. จัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน และจัดการเรียนภาคปฏิบัติของกลุ่มย่อย

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. ควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย เพื่อรองรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ปัจจัยความสำเร็จ

-

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้

-

สังกัด กศน.

ผลการขับเคลื่อนนโยบาย สำนักงาน กศน. ส่งเสริมพัฒนาความสามารถด้านดิจิทัล โดยจัดอบรมหลักสูตร Digital Literacy ให้กับบุคลากร กศน. เพื่อเป็นวิทยากรแกนนำขยายผลสู่ประชาชนในพื้นที่ มีการจัดอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับครูผู้สอน เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานโปรแกรมสำนักงานเพื่อสร้างโอกาสในการมีงานทำและการค้าออนไลน์ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

ขาดความพร้อมของเครื่องมือด้านเทคโนโลยี สัญญาณอินเทอร์เน็ต และเวลาในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพราะต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบายฯ

จัดให้มีห้องเรียนดิจิทัล เพื่อให้นักศึกษาที่ไม่มีความพร้อมหรือต้องการเรียนรู้ ได้ใช้สื่อเทคโนโลยี และสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

ประสานงานหรือขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือดูแล

ปัจจัยความสำเร็จ

-

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบายฯ มีดังนี้

-

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

-

๔. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๔.๑ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform : DEEP) (สพฐ./สช./สอศ./กศน.)

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่า

สังกัด สพฐ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ ได้ดำเนินการส่งหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัด ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ (Admin) พร้อมด้วยนายทะเบียนระดับโรงเรียน และประชาสัมพันธ์ให้ครูและนักเรียนเข้าไปลงทะเบียนเพื่อใช้งาน DEEP ส่วนใหญ่เป็นครูที่สอนในโรงเรียนขยายโอกาส มีการเข้าใช้งานประมาณ ๘๐%

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. การเข้าใช้งานระบบยาก ล็อกอินไม่ผ่านหลายครั้ง ทำให้ไม่น่าสนใจเข้าเรียน กอปรกับ DEEP เพิ่งจะเปิดใช้งานในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ซึ่งโรงเรียนบางแห่งที่มีการใช้งาน Google for Education อยู่แล้วไม่เห็นความสำคัญในการเปลี่ยนมาใช้ DEEP เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมากทำให้เกิดความยุ่งยากในการปรับเปลี่ยนระบบ

๒. ระบบยังมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตลอดเวลา ส่งผลให้ระบบล่ม หรือปิดปรับปรุงบ่อย เมื่อโรงเรียนจะเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลผู้ใช้งานไม่สามารถทำได้

๓. ระบบ Server DEEP บางจังหวัดขัดข้องในการลงทะเบียน

๔. ฐานข้อมูล วัน เดือน ปี เกิด ที่ในระบบนำเข้ามา ไม่ตรงกับ วัน เดือน ปีเกิด ของผู้ลงทะเบียน ทำให้ระบบแจ้งว่า ข้อมูลของท่านไม่ถูกต้อง

๕. ชื่อโรงเรียน ซ้ำ ซึ่งในระบบไม่แจ้งว่า โรงเรียน.....อยู่จังหวัดใด ทำให้ในการลงทะเบียน ผู้ลงทะเบียนเลือกไม่ถูกทำให้เข้าไปอยู่ในโรงเรียน.....ซึ่งไม่ใช่จังหวัดของตน

๖. จำนวน Admin DEEP สพฐ./ผู้ประสานงาน ตอบประเด็นข้อคำถามสมาชิกในกลุ่ม Line (Co-Leader DEEP สพป.) ไม่เพียงพอ

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. เมื่อเกิดปัญหา ผู้ดูแลระบบระดับเขตพื้นที่ คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไขข้อมูล และประสานงาน ผู้ดูแลระบบของ สพฐ. และมีการตั้งกลุ่ม Line เพื่อประสานงานระหว่างเขตพื้นที่กับครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑ การเข้าสู่ระบบ Deep ไม่ควรจำกัด E-mail เฉพาะ gmail.com เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อลดความกังวลของผู้ใช้ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยน E-mail

๒. ควรพัฒนาระบบให้สมบูรณ์ และเอื้อต่อการใช้งานที่ไม่ยุ่งยาก และควรสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับผู้ใช้งาน/ผู้ปฏิบัติโดยตรง

๓. ควรเพิ่มจำนวน Admin DEEP สพฐ./ผู้ประสานงาน ในการตอบคำถามของสมาชิกในกลุ่ม

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

๑. ผู้ดูแลระบบ DEEP ของโรงเรียนควรเป็นครูคอมพิวเตอร์ หรือผู้ที่มีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสามารถเรียนรู้ และเข้าใจระบบได้ง่าย และสามารถขยายผลต่อไปได้

๒. สพป.สตูล มีศึกษานิเทศก์ที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยี ได้จัดทำช่องทางในการให้คำแนะนำผู้บริหารและครู ในการลงทะเบียน และมีการกระตุ้นกำกับติดตามการลงทะเบียนเป็นระยะ ๆ

สังกัด กศน.

สำนักงาน กศน. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน และการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของนักศึกษา เพื่อการช่วยเหลือ ติดตามตั้งแต่การสมัครเข้าเรียน การลงทะเบียนเรียน การเรียนออนไลน์ผ่านโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Googleroom เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับทุกกลุ่มเป้าหมาย

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

นักศึกษาส่วนหนึ่งขาดความสนใจต่อการเข้าใช้บริการการจัดการศึกษา การเรียนผ่านช่องทางออนไลน์ และบางส่วนไม่สามารถใช้บริการการเรียนออนไลน์ได้เนื่องจากความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

ครูผู้สอนติดตามการใช้งานของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การเข้าชั้นเรียน การส่งใบงานที่มอบหมาย เพื่อแก้ปัญหานักศึกษาเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สนับสนุนสถานศึกษาให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนออนไลน์ให้เพียงพอ

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

สำนักงาน กศน. จังหวัดสตูล ดำเนินการพัฒนาระบบการเรียนรู้ Satun Learn Net สำหรับเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความต้องการของผู้เรียน ส่งผลให้สำนักงาน กศน. จังหวัดสตูลมีผลการทดสอบระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบ (N-Net) ในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๖๓ ผ่านเป้าหมายมาตรฐานและมีนักศึกษาสอบได้ ๑๐๐ คะแนนเต็ม จำนวน ๑๘ คน มีการพัฒนาวิทยากรแกนนำ ครู ข และครู ค จัดอบรมหลักสูตร Digital Literacy ให้กับประชาชน โดยเน้นการใช้งานโปรแกรมสำนักงาน เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำให้กับประชาชน และส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน ผ่านการจัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบที่หลากหลาย คือ บ้านหนังสือชุมชน หน่วยบริการเคลื่อนที่ ห้องสมุดเคลื่อนที่สำหรับชาวตลาดตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และบรรณารักษ์ได้จัดทำสื่อส่งเสริมการอ่านออนไลน์ผ่านทาง Facebook หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ E-Book กิจกรรมส่งเสริมการอ่านออนไลน์ผ่าน QR Code และพัฒนาสื่อส่งเสริมการอ่านออนไลน์ Satun UNESCO Global Geopark เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดสตูล มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอุทยานธรณีโลกสตูล

๔.๒ การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย (สพฐ./สข./อปท.)

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่าหน่วยงาน/สถานศึกษา มีการพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย ผ่านโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลาย ดังนี้

สพป.ระนอง มีโครงการเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพปฐมวัย สร้างฐานคนดีเมืองระนอง (Ranong Network Childhood Development : RNCD)

สพป.ภูเก็ต มีการวางแผนและสร้างความเข้าใจแก่ครูปฐมวัยในการจัดกิจกรรมให้เด็กโดยพัฒนาครูแกนนำระดับปฐมวัยในแต่ละเครือข่าย มีโครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) ระดับปฐมวัย มีโรงเรียนที่ได้ผ่านการคัดเลือก เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑ โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านลิพอน มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย จำนวน ๔๕ โรงเรียน ส่งผลให้โรงเรียนในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ประสบผลสำเร็จและผ่านการประเมินเพื่อขอรับตราพระราชทานบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย จำนวน ๔๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และผู้บริหารและครูมีผลการแข่งขันชนะเลิศ Best Practice ในระดับภาคใต้

สพป.กระบี่และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่ได้มีการประสานความร่วมมือในการนิเทศ ติดตาม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการศึกษาปฐมวัยร่วมกันโดยมีการนิเทศติดตามเป็นกลุ่มอำเภอ ผลการดำเนินงาน คือ โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตามศักยภาพและบริบทของแต่ละโรงเรียน กอปรกับในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้รับงบประมาณในการขับเคลื่อนค่อนข้างน้อย ฉะนั้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานและการนิเทศติดตามจากขับเคลื่อนผ่านการใช้ช่องทาง กลุ่มไลน์ของชมรมครูปฐมวัยกระบี่

สพป.ตรัง เขต ๑ จัดอบรมครูผ่านโครงการ ประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย และประชาสัมพันธ์ให้คุณครูได้เข้ารับการอบรมออนไลน์โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัย(๓-๕ ปี)

สพป.ตรัง เขต ๒ จัดโครงการเสริมสร้างศักยภาพครูด้าน Digital Technology

สพป.สตูล จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย โดยมีโรงเรียนผ่านการประเมินเพื่อรับตราพระราชทาน จำนวน ๑๕๕ โรงเรียน จากโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด ๑๕๙ โรงเรียนและในปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีโรงเรียนที่ต่ออายุตราพระราชทาน (ครั้งที่ ๒) จำนวน ๔๗ โรงเรียน และโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับตราพระราชทาน จำนวน ๔ โรงเรียน โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิทยาการคำนวณ ระดับปฐมวัย โครงการจัดอบรมทางไกลโครงการพัฒนานักเรียนอย่างมีคุณภาพด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสะเต็มศึกษา (สสวท.) โดยเขตพื้นที่จัดอบรมสะเต็มศึกษาแก่ครูพี่เลี้ยงของโรงเรียนที่เป็นศูนย์อบรมครูสะเต็มศึกษาและศูนย์อบรมโดยจัดอบรมให้กับครูปฐมวัยในสังกัด โครงการสนับสนุนการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูลในการนิเทศการสอนการทดลองวิทยาศาสตร์ โครงการงาน และ PLC ในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และกิจกรรมประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. สถานศึกษาขาดแคลนครูที่จบวิชาเอกด้านปฐมวัย
๒. ขาดแคลนงบประมาณในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เช่น สื่อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นสนาม ฯ
๓. ความไม่เข้าใจเรื่องหลักสูตรและรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นอนุบาลปีที่ ๓ สู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในการให้เด็กอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นในระดับปฐมวัย

๔. Digital Technology เป็นเรื่องใหม่สำหรับครูปฐมวัย ทำให้ครูรู้สึกกลัว ปิดกั้น เพราะเกรงว่าจะไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีคุณภาพ

๕. ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องหลักสูตรและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยที่เหมาะสม

๖. สพป.สตูล มีโรงเรียนจำนวน ๔ โรงเรียน จาก ๑๕๙ โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับตราพระราชทานบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่มีครูที่จบเอกปฐมวัยและมีครูไม่ครบชั้น

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. มีการนิเทศติดตาม ช่วยเหลือ พาคิดพาทำแนะนำ เกี่ยวกับหลักสูตรปฐมวัย และสร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยและแนะนำรูปแบบการสอนที่สามารถเสริมสร้างทักษะที่สามารถให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมที่จะเลื่อนสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๒. จัดอบรมแนะแนวหลักไถ่ตัว การสอนแบบ Unplug ชี้แนะกิจกรรมและการใช้สื่อให้คุณครูได้ทำกิจกรรมที่คุ้นชินและสนุกสนาน สามารถถอดบทเรียนจากการอบรมไปจัดประสบการณ์ให้เด็ก ๆ ได้

๓. จัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เด็กปฐมวัย

๒. ปรับหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

๓. มีรูปแบบในการสอนที่ชัดเจนในการเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัย

๔. สนับสนุนจัดหาสื่ออุปกรณ์การจัดกิจกรรมให้คุณครูได้จัดกิจกรรมอย่างมีคุณภาพ

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

๑. การจัดทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) ในการนำจุดเน้นปฐมวัย ไปสู่การปฏิบัติทุกโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับห้องเรียน สิ่งแวดล้อม บุคลากร หลักสูตรและการจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับปฐมวัย

๒. การนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่องและเน้นการให้ครูผู้สอนได้ฝึกปฏิบัติหลังจากได้รับคำแนะนำ (coaching) จึงทำให้การจัดประสบการณ์ของครูมีประสิทธิภาพ มีการขับเคลื่อนในการพัฒนาครู สถานศึกษา และนักเรียนได้ตามเป้าหมายและมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

๓. เครือข่ายครูปฐมวัยมีความเข้มแข็งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. สพป.ภูเก็ต สร้างเครือข่ายวิชาการในการช่วยกันพัฒนาเด็กปฐมวัย และร่วมพัฒนาโรงเรียนกับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตในการพัฒนารูปแบบการจัดการสอนเด็กปฐมวัย สร้างกลุ่ม PLC ปฐมวัยเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่และสพป.กระบี่ มีการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันเกี่ยวกับด้านปฐมวัยมาอย่างต่อเนื่อง

๓. สพป.ตรัง เขต ๑ มีนวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑) สำหรับครูผู้สอน

- โรงเรียนวัดหนองสมาน การเสริมสร้างวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยใช้การ์ตูนแอนิเมชัน
- โรงเรียนบ้านย่านตาขาว ก้าวอย่างहरषาพัฒนาสมรรถภาพทางกายเด็กปฐมวัย
- โรงเรียนวัดหนองเป็ด ผ่าสวดยด้วยมือหนูจากสี่ธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา
- โรงเรียนวัดขุนสิทธี การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก โดยใช้กิจกรรมการปั้นहरषา

๒) สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

- โรงเรียนวัดไพรสมณต์ การพัฒนาครูสู่การพัฒนาเด็ก โดยใช้ P.S. Model
- โรงเรียนวัดขุนสิทธี การบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการ Active Learning ระดับปฐมวัย

๔. สพป.ตรัง เขต ๒ โรงเรียนบ้านหนองศรีจันทร์ เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดกิจกรรมวิทยาการคำนวณสำหรับปฐมวัย

๕. สพป.สตูลร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูลประสานความร่วมมือในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม ทำให้นักเรียนพิเศษเรียนรวม ได้รับรางวัลเหรียญทองจำนวน ๑๒๖ เหรียญ ในการแข่งขันมหกรรมวิชาการชายแดนใต้ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

สังกัด สข.

โรงเรียนเอกชน ที่มีการสอนในระดับปฐมวัย มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการสอนของแต่ละโรงเรียน ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย ได้รับการเรียนรู้เท่าเทียมกันทุกคน ทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ๖ หลัก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย โดยดูจากผลพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็ก โรงเรียนจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์จริงและเกิดความรู้ใหม่ ๆ จากนอกห้องเรียน ภายในห้องเรียนทุกห้องมีมุมประสบการณ์เพื่อให้เด็กได้เข้าทำกิจกรรมตามความต้องการ

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. อุปกรณ์มุมประสบการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนมีน้อย
๒. ขาดวิทยากรให้ความรู้เรื่องศึกษาเด็กปฐมวัย
๓. ครูผู้สอนไม่เพียงพอตามเกณฑ์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. จัดสรรงบประมาณเพื่อซื้ออุปกรณ์จัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน
๒. จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ด้านการศึกษาเด็กปฐมวัยมาอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

กำหนดนโยบายให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยร่วมกับผู้ปกครอง

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

-

๔.๓ การเข้าถึงทางการศึกษาสำหรับคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส (สพฐ./สศศ./กศน.)

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ ในภาพรวมพบว่า การบูรณาการการขับเคลื่อนนโยบายการเข้าถึงทางการศึกษาสำหรับคนพิการ ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่และศูนย์การศึกษาพิเศษบางแห่ง ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ก็สามารถขับเคลื่อนงานไปได้ ภายใต้การบริหารจัดการที่แตกต่างไปตามบริบทของพื้นที่ ดังนี้

สังกัด สพฐ.

หน่วยงาน/สถานศึกษา ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย โดยการส่งเสริมการเข้าถึงทางการศึกษาสำหรับคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยดำเนินการดังนี้

(๑) การส่งเสริมการเข้าถึงสำหรับคนพิการ

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ และนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการของโรงเรียนในสังกัด โดยได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายทางการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการคัดกรองนักเรียนพิการในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการเรียนรวมที่ผ่านการคัดกรองจากผู้ผ่านการอบรมหลักสูตร “ผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา” และได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง และรายงานข้อมูลเข้าระบบโปรแกรมสารสนเทศ SET ของโรงเรียน เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานนำข้อมูลไปดำเนินการปรับปรุงพิจารณาจัดสรรพี่เลี้ยงเด็กพิการและงบประมาณคุณภาพการศึกษาในงบประมาณถัดไป

๒. เสนอโครงการอบรมหลักสูตร “ผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา” เพื่อขอรับงบประมาณจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ภูเก็ต ระนอง สำหรับอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้ดูแลเด็กพิการเรียนรวม เพื่อทบทวนความรู้ในการคัดกรองและเพิ่มจำนวนผู้ดำเนินการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา

(๒) การส่งเสริมการเข้าถึงสำหรับผู้ด้อยโอกาส

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด ขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ กำหนดนโยบายการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้แก่สถานศึกษาในสังกัด

๑.๒ พัฒนาระบบสารสนเทศระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน STUDENT SUPPORT SYSTEM (SSS) เพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ การคัดกรองนักเรียนรายบุคคลตามกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงการบันทึกข้อมูลการส่งเสริมสนับสนุนและการแก้ไขปัญหาให้แก่นักเรียน เชื่อมโยงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด เพื่อประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๓ ประสานการจัดหาทุนการศึกษา เพื่อดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา

๒. การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาส ดังนี้

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนแบบมีเงื่อนไข ร่วมกับสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนยากจนพิเศษ

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการเพิ่มทักษะอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับที่มีฐานะยากจนและขาดโอกาสในการศึกษาต่อ ให้มีทักษะด้านอาชีพหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ก่อนที่นักเรียนกลุ่มนี้จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจะช่วยให้เข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” ซึ่งเป็นโครงการที่บูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ขาดแคลนครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษมีพี่เลี้ยงมีครูแต่บางครั้งก็ถูกดึงอัตรากำลังกลับไป ทำให้ห้องเรียนคู่ขนานขาดอัตรากำลัง และทำให้สหป.ต้องหาครูไปสอนจึงจำเป็นต้องเอาครูพาเด็กมาเรียนรวมกับเด็กปกติทำให้มีปัญหาในการเรียนการสอน

๒. หลังการคัดกรองเบื้องต้น เด็กพิการเรียนรวมที่เข้าสู่กระบวนการต้องผ่านการวินิจฉัยจากแพทย์อีกครั้ง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานในการรอคิวนัดตรวจจากแพทย์ กอปรกับผู้ปกครองบางท่าน ไม่ยอมรับปัญหาของบุตรหลานจึงไม่ยอมพาไปพบแพทย์ส่งผลให้โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการขอรับงบประมาณได้

๓. ครูผู้สอนบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดกรองเด็กพิการเรียนรวม รวมทั้งการเขียนแผน IEP ของเด็ก ให้เด็กเสียโอกาสการได้รับงบประมาณสนับสนุนสื่อ จำนวน ๒,๐๐๐ บาทต่อคน

๔. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอแต่ได้ขอความช่วยเหลือจากอบต./ชุมชน

๕. ขาดนักกิจกรรมบำบัด/นักกายภาพ จึงได้ขอความช่วยเหลือจาก รพ.สต. มาทำงานร่วมกัน

๖. ขาดการวางแผนการบูรณาการทำงานร่วมกันรวมทั้งการนิเทศติดตามเด็กพิการเรียนรวมอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗. ครอบครัวเด็กพิการบางกลุ่ม อยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกล เช่น บนเกาะ บนภูเขา

๘. ขาดการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ(โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียน เปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู)

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองที่ไม่ยินยอมให้ดำเนินการคัดกรอง

๒. นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนเด็กพิการเรียนรวมในโรงเรียนทั่วไปที่จัดการเรียนรวม

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพให้กับผู้เรียนต่อไป

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

๑. ผู้ปกครองต้องดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด สังเกตพฤติกรรมของลูกๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนส่งลูกเข้าโรงเรียน สังเกตความปกติ หรือบกพร่องพิการด้านใดบ้าง หากผิดปกติต้องยอมรับและหาทางช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องตระหนักให้มีความสำคัญร่วมกับผู้ปกครอง ช่วยเหลือนักเรียนพิการหรือคัดกรองนักเรียนอย่างรอบคอบ โดยครูที่ผ่านการอบรมที่เกี่ยวข้องโดยตรง แพทย์เฉพาะทางในการตรวจวินิจฉัย เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนพิการต่อไป

๒. สำหรับนักเรียนพิการบางคนถ้าได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาตรงตามศักยภาพของผู้เรียน จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และตั้งใจที่จะทำในสิ่งที่นักเรียนอยากทำก็จะส่งผลให้นักเรียนคนนั้นสามารถสร้างผลงานและชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้ เช่น การเข้าร่วมแข่งขันในงานศิลปหัตถกรรม/การแข่งขันต่าง ๆ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

๑. สพป.ตรัง เขต ๒ โรงเรียนบ้านแหลมมะขาม ได้รับรางวัลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกียรติบัตรระดับทอง สถานศึกษาประถมศึกษาขนาดกลาง ระดับเขตตรวจราชการ ประจำปี ๒๕๖๓

๒. ศกศ.ระนอง มีระบบสารสนเทศเพื่อการค้นหาและนำทาง รวบรวมข้อมูลความพิการในจังหวัดครบถ้วน ทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนา

สังกัด ศศส.

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ในเขตตรวจราชการที่ ๖ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย โดยการส่งเสริมการเข้าถึงทางการศึกษาสำหรับคนพิการ อย่างหลากหลายแตกต่างไปตามบริบท ดังนี้

ศกศ.ระนอง ให้บริการใน ๓ รูปแบบ คือ ๑) นักเรียนไป-กลับ ๒) มีหน่วยบริการประจำอำเภอ ๓) รับบริการที่บ้าน มีการสนับสนุนสื่อ และความช่วยเหลืออื่นในการศึกษา ให้บริการกายภาพบำบัดด้วยนักกายภาพบำบัดลงพื้นที่ติดตามเยี่ยมบ้านเด็กนักเรียน สำรวจค้นหาเด็กพิการในพื้นที่

ศกศ.สตูล ส่งเสริม สนับสนุน การเข้าถึงบริการทางการศึกษาของผู้พิการ โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วม โดยมีการดำเนินงานตามทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการจังหวัดสตูล ภายใต้ยุทธศาสตร์สตูลโมเดล SATUN Model ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : S (Survey) สำรวจ ค้นหา รู้จัก ทำความเข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็กพิการในจังหวัดสตูล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : A (Activity) จัดการศึกษาและจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : T (Team) พัฒนาครูผู้ดูแลเด็กพิการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาเด็กพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : U (Understand) สร้างกระแสให้สังคมมีความเข้าใจและให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : N (Now Agenda) วาระสำคัญที่ต้องดำเนินการแก้ปัญหา กำกับ ติดตามและรายงานผลทันที เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อเด็กพิการ

ผ่านโครงการ/กิจกรรม อย่างหลากหลาย ได้แก่ โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู โครงการสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกและเด็กพิการในมูลนิธิคุณพุ่ม โครงการพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โครงการส่งเสริมสุขภาพในเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล โครงการอบรมผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ โครงการพัฒนาระบบบริหาร SATUN Model โครงการให้ความรู้ความเข้าใจการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการฯ โครงการวันเด็กพิการจังหวัดสตูล และโครงการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๔ จังหวัดตรัง ได้มีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนและกระบวนการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม คือ เพื่อการเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนพิการในจังหวัดตรัง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. การสำรวจ ค้นหา นักเรียนพิการในจังหวัดตรัง

๒. การคัดกรองความพิการ

๓. การประเมินความสามารถพื้นฐาน

๔. การวางแผนการจัดการศึกษาด้วยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

๕. การจัดการเรียนการสอนเฉพาะรายบุคคล

๖. การวัดและประเมินผลตามศักยภาพและทบทวนแผน

๗. การส่งต่อผู้เรียนเพื่อเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาเฉพาะความพิการ การเรียนรวม การศึกษาตามหลักสูตรอาชีพของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. จำนวนนักเรียนที่ส่งต่อเข้าสู่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีน้อย เนื่องจากจังหวัดสตูลไม่มีโรงเรียนเฉพาะทาง หรือโรงเรียนเฉพาะความพิการ ทำให้ผู้ปกครองไม่ต้องการที่จะส่งลูกเข้ารับการศึกษาต่อ

๒. งบประมาณและบุคลากรที่ได้รับในการจัดสรรสำหรับพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการไม่เพียงพอ

๓. ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้การพัฒนาผู้เรียนไม่ทั่วถึงและเต็มศักยภาพ

๔. ยานพาหนะที่ใช้ในการลงพื้นที่ให้บริการ ดูแล ช่วยเหลือเด็กพิการที่อยู่ตามบ้านและชุมชน ไม่เพียงพอ

๕. การค้นหาและการวางแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากครอบครัว ชุมชน ปัญหายังมีนักเรียนพิการตกหล่นจากระบบการศึกษาที่ยังไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้เนื่องจากผู้ปกครองปิดกั้นและไม่นำลูกออกมาใช้บริการ

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

๑. สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักให้กับผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ เพื่อส่งเสริมให้เด็กพิการได้รับการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพ

๒. ควรสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรสำหรับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามศักยภาพ

๓. ควรสนับสนุนยานพาหนะในการลงพื้นที่ให้บริการเด็กพิการตามบ้านและชุมชนเพื่อให้เด็กพิการได้รับการบริการอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

๔. พัฒนารูปแบบการค้นหา สํารวจและการวางแผนการจัดการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล รวมทั้งการสร้างค่านิยมร่วมในระดับชุมชน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบาย โดยการสั่งการ หรือประสานงาน หรือเชื่อมโยงนโยบาย ในระดับกระทรวง กรม สำนักงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ หรือต่างกระทรวง อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อความร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือผู้พิการในทุกมิติ

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๔ จังหวัดตรัง ได้สำรวจค้นหาและจัดทำสารสนเทศแผนที่บ้านนักเรียนทุกคนที่ค้นพบและนำไปสู่กระบวนการจัดการศึกษาร่วมกับครอบครัวและชุมชน โดยมีรูปแบบดังนี้

๑. สร้างการมีส่วนร่วม

๒. พัฒนาบุคลากรให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ

๓. พัฒนานวัตกรรมหรือเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนโดยอาศัยงานวิจัยเป็นฐาน

๔. ระดมทรัพยากรบุคคลและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อต่อยอดการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอาชีพให้กับผู้เรียน

๕. พัฒนาหลักสูตรให้มีสมรรถนะที่สนองตอบต่อครอบครัวและชุมชน

ต้นแบบ หรือแบบอย่างที่ดี ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามนโยบาย มีดังนี้

จากการดำเนินงานตามทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัดสตูล ภายใต้ยุทธศาสตร์ “สตูลโมเดล” SATUN Model

- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสตูล หน่วยบริการและศูนย์การเรียนรู้ฯ ทั้ง ๗ อำเภอ สามารถให้บริการเด็กพิการในจังหวัดสตูล ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ จนถึงอายุ ๐-๑๘ ปี ที่มารับบริการที่หน่วยบริการ/ศูนย์การเรียนรู้ฯ และที่อยู่ตามบ้านและชุมชน ให้ได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) และเตรียมความพร้อม จนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เติบโตตามศักยภาพ สามารถส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นได้ และได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และมีการรายงานผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๑๐๐

- องค์กร/หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัดสตูล มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพคนพิการ และรายงานให้สาธารณชนได้รับทราบ รวมถึงร่วมรับทราบผลการดำเนินงานขององค์กร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัดสตูล ร้อยละ ๑๐๐

- คณะอนุกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัดสตูล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนพิการในจังหวัดสตูล ร้อยละ ๑๐๐

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๑. หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องควรสร้างการรับรู้ความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานร่วมกัน และบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่เพื่อช่วยเหลือเด็ก

๒. ขอให้ศูนย์การศึกษาพิเศษของแต่ละจังหวัดเป็นเจ้าภาพร่วมเข้าไปช่วยเหลือนิเทศและส่งครูไปช่วยสอนสถานศึกษาด้วย ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของตัวเองให้ชัด และสนับสนุนการทำงานร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง

๓. สำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดทำข้อมูลเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้เป็นปัจจุบันรวมทั้งประสานส่งเสริมการจัดการศึกษาเด็กพิการให้เป็นหน่วยหลักในการขับเคลื่อนการทำงาน

๔. การขอของบสนับสนุนจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สามารถเขียนขอได้ทุกปี แต่ทั้งนี้ต้องมีแผนงานโครงการและเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ รวมทั้งการพัฒนาครูในการสอน

๕ ขอให้ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดจัดทำข้อมูลเด็กที่อยู่ในโรงเรียนและรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีอยู่ในโรงเรียนหรือที่อื่นๆทุกรูปแบบให้เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สังกัด กศน.

สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับคนพิการโดยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๓ แบบ

๑. การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ๓ รูปแบบ คือ ๑) ผู้ที่สะดวกในการเดินทางและสามารถเรียนรู้ได้ เช่นเดียวกับคนทั่วไปให้ส่งต่อครู กศน.ตำบลเพื่อเรียนรวมกับคนทั่วไป ครูผู้สอนคนพิการเป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้คนพิการสามารถเรียนรู้ได้ ๒) ผู้ที่สามารถเดินทางได้ระยะใกล้ ๆ และสามารถเรียนรู้ได้ระดับหนึ่ง ให้จัดการศึกษาแบบพบกลุ่มเฉพาะคนพิการในชุมชน หรือสถานที่ที่ครูหรือผู้เรียนร่วมกันกำหนด ๓) ผู้เรียนที่ไม่สามารถเดินทางได้อย่างสะดวก ครูผู้สอนคนพิการจะเดินทางไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บ้าน (การเรียนแบบกึ่งโฮมสคูล) ครูจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนพร้อมผู้ปกครอง ผู้ดูแล เพื่อให้ดำเนินการต่อจากที่ครูมอบหมายงานไว้

๒. การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต พัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาสังคม และชุมชน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการนี้สามารถนำกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่แล้ว หรือผู้ดูแล ผู้ปกครองเข้าร่วมด้วยโดยจะดำเนินการแยกหรือรวมกับคนทั่วไปก็ได้

๓. การศึกษาตามอัธยาศัย ครูผู้สอนคนพิการสามารถนำหนังสือ เอกสารต่าง ๆ จากห้องสมุด หน่วยงานไปให้คนพิการตามบ้านได้ หรือนำคนพิการมาศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ที่ กศน.หรือเครือข่ายตามความเหมาะสมและความต้องการของพื้นที่

ข้อค้นพบ/ปัญหาอุปสรรค

๑. ความแตกต่างเกี่ยวกับประเพณี และวัฒนธรรม

๒. บ้านเรือนตั้งอยู่ห่างไกล บางพื้นที่เป็นเกาะ ไม่สะดวกในการเดินทาง

๓. ผู้ปกครองไม่เห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สำนักงาน กศน. จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดทำ MOU กับหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมจัดการศึกษา นิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

-

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

-

๕. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (สพฐ.)

๕.๑ การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๖ พบว่า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้ดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพชุมชน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยประชุมสร้างความเข้าใจในนโยบายกับผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียน ร่วมกันพิจารณา คัดเลือกโรงเรียนที่เข้าหลักเกณฑ์ตามแนวทางที่ สพฐ.กำหนด ซึ่งพิจารณาโรงเรียนจากผลการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในเรื่องของผลการบริหารจัดการของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ และโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชนและชุมชน เป็นโรงเรียนคุณภาพของชุมชน พิจารณาข้อมูลโรงเรียนในสังกัด โดยใช้อำเภอเป็นฐาน นำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ระยะทางระหว่างโรงเรียน พื้นที่ของโรงเรียน สภาพภูมิศาสตร์ มาประกอบการพิจารณา โดยโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกนาร่องเป็นโรงเรียนคุณภาพของชุมชนในเขตตรวจราชการที่ ๖ คือ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ คัดเลือกโรงเรียนวัดสถิตโพธาราม อ.อ่าวลึก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๑ คัดเลือกโรงเรียนบ้านห้วยม่วง อ.ปะเหลียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต ๒ คัดเลือกโรงเรียนห้วยยอด (กลังวิทยาการ)

อ.ห้วยยอด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา คัดเลือกโรงเรียนวัดสุวรรณवास อ.ท้ายเหมือง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต คัดเลือกโรงเรียนบ้านป่าคลอก อ.ถลาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ คัดเลือกโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน อ.กะเปอร์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล คัดเลือกโรงเรียนบ้านวังปริง อ.ท่าแพ

ข้อค้นพบ / ปัญหาอุปสรรค

โรงเรียนเครือข่ายที่จะควบรวมกับโรงเรียนคุณภาพของชุมชน มีข้อกังวลหลายเรื่อง เช่น

๑. การจัดสรรตำแหน่งของบุคลากร
๒. การจัดการเรียนการสอน
๓. การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชน ความรักความหวงแหนสถานศึกษาในชุมชน
๔. การเดินทางไปเรียน
๕. ความต่อเนื่องและชัดเจนของนโยบาย
๖. ความแตกต่างด้านศาสนา และประเพณีของชุมชน

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน กรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู เกี่ยวกับผลดีของการมีโรงเรียนคุณภาพของชุมชน

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สร้างความตระหนักในเป้าหมายการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก และสร้างแรงจูงใจแก่ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารในการจัดการเรียนรวมกับโรงเรียนคุณภาพชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีความพร้อมเท่าเทียมกัน

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

ความเข้มแข็งและความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพของชุมชน ทั้งในระดับพื้นที่ ระดับโรงเรียน ส่งผลให้การดำเนินการตามแนวทางที่ สพฐ.กำหนด ประสบความสำเร็จได้ตามลำดับ

๕.๒ โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้ดำเนินขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด เพื่อแก้ไขปัญหา ๑) อัตราการแข่งขันสูงของโรงเรียนในสังกัด ๒) นักเรียนเกินอัตราต่อห้องเรียน ๓) พื้นที่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ๔) ความเหลื่อมล้ำทางสังคมชนบท การคัดเลือกโรงเรียนในสังกัดคำนึงถึงองค์ประกอบด้านภูมิศาสตร์ ทำเลที่ตั้งเหมาะสม สร้างสิ่งปลูกสร้างได้ มีความพร้อมด้านระบบสาธารณูปโภค การคมนาคม เดินทางสะดวก มีจำนวนนักเรียนที่เหมาะสมสำหรับการตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง และระยะทางระหว่างโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมืองถึงโรงเรียนเครือข่ายไม่ไกลเกินไป โดยโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกนำร่องเป็นโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง ในเขตตรวจราชการที่ ๖ คือ

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ คัดเลือก

ตรัง

- โรงเรียนรัชฎา อ.รัชฎา

- โรงเรียนปะเหลียนผดุงศิษย์ อ.ปะเหลียน
กระปี่
- โรงเรียนปลายพระยาวิทยาคม อ.ปลายพระยา
- โรงเรียนลำทับประชานุเคราะห์ อ.ลำทับ
- โรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์ อ.เกาะลันตา
- โรงเรียนคลองพนสฤศดีพิทยา อ.คลองท่อม

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง คัดเลือก

พังงา

- โรงเรียนทุ่งโพธิ์วิทยา อ.ตะกั่วทุ่ง

ภูเก็ต

- โรงเรียนวีรสตรีอนุสรณ์ อ.ถลาง

ระนอง

- โรงเรียนกะเปอร์วิทยา อ.กะเปอร์

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

สตูล

- โรงเรียนท่าแพผดุงวิทย์ อ.ท่าแพ

ข้อค้นพบ / ปัญหาอุปสรรค

ในช่วงแรกของการขับเคลื่อนนโยบายขาดความชัดเจนในแนวปฏิบัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น กรอบการเสนอของบประมาณ การพัฒนาบุคลากร สื่อและห้องปฏิบัติการ ทำให้การดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนไม่เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขาดการเชื่อมโยงข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาข้างเคียง เพื่อดำเนินการบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกัน

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานในพื้นที่ และชุมชน เพื่อความชัดเจนในการดำเนินการตามนโยบายในการคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาสี่มุมเมือง

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายที่ชัดเจน ชี้แจงให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การดำเนินการแล้วเสร็จตามเวลา เนื่องจากเป็นนโยบายเร่งด่วน

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

นโยบายโรงเรียนมัธยมศึกษาสี่มุมเมือง ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกการศึกษาตามความถนัดของตนเองได้หลากหลาย เช่น ความถนัดทางด้านวิชาการ ความถนัดทางด้านอาชีพ เป็นต้น

๕.๓ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ) มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่เกิดความเท่าเทียมและครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำด้านการจัดการศึกษาของประเทศ

โดยมีโรงเรียนศูนย์กลางของชุมชนเป็นต้นแบบ สร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ นำไปสู่การร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบ / ปัญหาอุปสรรค

๑. ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ไม่เท่าเทียมกัน เช่น จำนวนนักเรียน งบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๒. เนื่องจากขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน จำนวนครูของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการไม่เท่ากัน ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กคือมีครูไม่ครบชั้น ไม่ตรงวิชาเอก ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สร้างการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

-

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

โรงเรียนที่ผ่านการคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีจุดแข็งไปตามบริบทของโรงเรียน และเมื่อเข้าร่วมโครงการจะได้รับการสนับสนุนจาก สพฐ. ในด้านงบประมาณและด้านวิชาการตามที่กำหนด ส่งผลให้โรงเรียนมีผลงานด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมของสังคม และด้านการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

๕.๔ โรงเรียนขนาดเล็กที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone)

การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพของชุมชน และโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง มีแนวทางการดำเนินงาน “โรงเรียนคุณภาพของชุมชน” ประกอบด้วย ๑) สร้างและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพให้ชุมชน ๒) เพิ่มการลงทุนเพื่อยกระดับโรงเรียนสำหรับโรงเรียนที่มีความสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (ทั้ง Stand Alone และโรงเรียนขนาดกลาง) ๓) พัฒนาโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เกิดการยอมรับในการเปลี่ยนแปลง โดยโรงเรียนขนาดเล็กที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) ในเขตตรวจราชการที่ ๖ คือ

- กระบี่ - โรงเรียนบ้านเกาะศรีบอยา อ.เหนือคลอง (สพป.กระบี่)
- ตรัง - โรงเรียนหาดทรายทอง อ.ปะเหลียน (สพป.ตรัง เขต ๑)
- โรงเรียนบ้านเกาะมุกต์ อ.กันตัง (สพป.ตรัง เขต ๒)
- พังงา - โรงเรียนบ้านช่องหลาด อ.เกาะยาว (สพป.พังงา)
- ภูเก็ต - โรงเรียนบ้านเกาะนาคา อ.ถลาง (สพป.ภูเก็ต)
- ระนอง - โรงเรียนบ้านแหลมนาว อ.สุขสำราญ (สพป.ระนอง)
- สตูล - โรงเรียนบ้านเกาะสาหร่ายชัยพัฒนา อ.เมือง (สพป.สตูล)

ข้อค้นพบ / ปัญหาอุปสรรค

๑. ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน เนื่องจากข้อจำกัดของเกณฑ์ที่กำหนดกับจำนวนนักเรียน

๒. งบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนจำกัด

๓. การเดินทางค่อนข้างลำบาก เนื่องจากพื้นที่เป็นเกาะ

๔. ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ต้องทำมาหากินเลี้ยงดูครอบครัวทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่นักเรียนเท่าที่ควร

วิธีการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลงพื้นที่นิเทศ กำกับ ติดตามให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหาร ครู และชุมชน เพื่อให้เกิดความรักสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนา

ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ในการดำเนินการตามประเด็นนโยบาย

สร้างความตระหนักในเป้าหมายการจัดการศึกษา คำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก สร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน และชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน

ปัจจัยความสำเร็จ (ความโดดเด่น จุดแข็ง นวัตกรรม และเกิดประโยชน์หรือผลกระทบทางบวกแก่ผู้เรียน)

การมีเข้มแข็งของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาโรงเรียน การร่วมมือกันในระดับพื้นที่ ส่งผลให้การดำเนินการตามแนวทางของ สพฐ.ประสบความสำเร็จได้ตามลำดับ

ส่วนที่ ๒ การตรวจราชการกรณีพิเศษ

ประเด็นการรายงานผลการตรวจราชการกรณีพิเศษ (Covid-19 , PM ๒.๕) ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. ๓๘/๒๕๖๔

๑. การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการตามมาตรการป้องกันในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19)

จากการตรวจราชการและติดตามผลการขับเคลื่อนนโยบายฯ พบว่า สถานศึกษาในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๖ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) โดยปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด มีประกาศมาตรการฯ จากจังหวัด เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามมาตรการฯ มีการจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการทุกหน่วยงานในจังหวัด เพื่อรับทราบและรายงานสถานการณ์อย่างอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาทุกแห่งมีการดำเนินงานตามแผนเผชิญเหตุรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ในสถานศึกษา ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ มีการปิดสถานศึกษาและดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบ online หรือ On air ในปัจจุบันไม่พบว่ามีผู้ติดเชื้อในพื้นที่ความรับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค ๖ แต่สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญในการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) โดยปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด และมีมาตรการเตรียมความพร้อม การจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การคัดกรอง วัดไข้และอาการเสี่ยงก่อนเข้าสถานศึกษา

๑.๑ นักเรียน นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนจะต้องผ่านการคัดกรองวัดไข้และประเมินอาการเสี่ยงก่อนเข้าสถานศึกษาโดยคำนึงยึดหลักการเว้นระยะห่าง (Physical Distancing) ถ้าอุณหภูมิร่างกายไม่เกิน ๓๗.๕ องศาเซลเซียส อนุญาตให้เข้าสถานศึกษาได้ถ้าอุณหภูมิร่างกายเกิน ๓๗.๕ องศาเซลเซียส มีไข้ หรือมีอาการของโรคทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่งเช่น ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ หายใจลำบาก จะแยกนักเรียน นักศึกษาไว้ที่ห้องปกครอง ทำการบันทึกรายชื่อและอาการป่วยเพื่อประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น มี

การแจ้งครูที่ปรึกษาและครูผู้สอนทราบ และแจ้งผู้ปกครองมารับตัวกลับและให้หยุดพักอยู่บ้านจนกว่าจะหายเป็นปกติ

๑.๒ นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ที่เตรียมไว้ให้ทุกครั้งก่อนเข้าสถานศึกษา

๑.๓ นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนจะต้องสแกน QR Code แอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” เพื่อลงทะเบียน การเข้า - ออก สถานศึกษาทุกครั้ง

๑.๔ ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้นักเรียน นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาดาวโหลดติดตั้งใช้งานแอปพลิเคชัน “หมอชนะ”

มาตรการที่ ๒ การสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาเมื่ออยู่ในสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยก่อนเข้าสถานศึกษาและตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา เพื่อรับแถบสีเมื่อผ่านการคัดกรองในมาตรการที่ ๑ คนที่ไม่สวมใส่หน้ากากอนามัยไม่อนุญาตให้เข้าสถานศึกษาโดยเด็ดขาด และต้องติดแถบสีตลอดเวลาที่อยู่ในสถานศึกษา

มาตรการที่ ๓ การจัดให้มีจุดบริการล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ภายในสถานศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีจุดบริการล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ภายในสถานศึกษาตามแผนกวิชา อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการอย่างเพียงพอและทั่วถึง

มาตรการที่ ๔ การจัดให้มีการเว้นระยะห่าง (Physical Distancing) เช่น การจัดกิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีการกำหนดจุดเว้นระยะห่างในการทำกิจกรรมอย่างน้อย ๑-๒ เมตร การเว้นระยะห่างในการใช้บริการร้านค้าสวัสดิการโรงอาหาร

มาตรการที่ ๕ การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสบริเวณโรงอาหารของสถานศึกษาที่มีการใช้ร่วมกันบ่อย

มาตรการที่ ๖ การลดความแออัดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หลีกเลียงหรือชะลอการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการรวมพลจำนวนมากออกไปก่อน หากจำเป็นต้องดำเนินการจะดำเนินการภายใต้มาตรการในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) ลดขนาดการรวมกลุ่มและเพิ่มวันการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม

ปัญหาอุปสรรค

๑. สถานศึกษาขาดงบประมาณในการปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรการ
๒. อาคารสถานที่ไม่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอน
๓. สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการจัดห้องเรียนตามมาตรการได้
๔. อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ และไม่ตรงตามความถนัดของนักเรียน
๕. บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ทำให้การเรียนมีความขัดข้องไม่ต่อเนื่อง
๖. ครูผู้สอนบางคนยังขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบสื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผล/ประเมินผลในรูปแบบออนไลน์
๗. นักเรียนบางคนมีเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์ไม่พร้อม
๘. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของครูและนักเรียนบางคนไม่เสถียร
๙. ระบบของ G Suite for Education มีข้อจำกัดจำนวนคนในการเข้าร่วม Google Meet
๑๐. ผู้ปกครองมาเยี่ยมนักเรียนบ่อย

๑๑. การเข้าออกโรงเรียนของนักเรียนในการทำกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอก

๑๒. เนื่องจากขณะนี้ไม่พบผู้ติดเชื้อฯ ในพื้นที่แล้ว ส่งผลให้นักเรียน ผู้ปกครองและคนในชุมชน ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการฯ อย่างเคร่งครัด

๑๓. สถานศึกษาบางแห่งมีพื้นที่จำกัด นักเรียนมีจำนวนมาก การปฏิบัติตามมาตรการฯ การเว้นระยะห่างยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างในบางสถานศึกษา

๑๔. พฤติกรรมการเล่น การสัมผัส การรวมตัวของนักเรียน ยังเกิดขึ้นในโรงเรียน โดยเป็นไปตามวัยของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนได้คอยกำกับดูแลแล้ว แต่อาจยังมีพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นอยู่บ้าง

๑๕. การวัดและประเมินผลทางการเรียนของนักเรียน ในปีการศึกษานี้ ค่อนข้างไม่สมบูรณ์เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ข้อเสนอแนะ

๑. สถานศึกษาที่มีนักเรียนจำนวนมาก ควรเพิ่มมาตรการฯ และมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาติดตามการปฏิบัติตามมาตรการฯ เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

๒. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินการตามมาตรการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง เช่น งบประมาณในการซื้อเครื่องวัดอุณหภูมิ เจลล้างมือ หน้ากากอนามัย

๓. ควรมีการปรับปรุงแบบการวัดและประเมินผลทางการเรียนของนักเรียน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19) และปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

๒. การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการตามมาตรการป้องกันในสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM ๒.๕

จากการตรวจราชการและติดตามฯ พบว่า หน่วยงาน/สถานศึกษาทุกสังกัดในเขตตรวจราชการที่ ๖ ไม่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ และได้แจ้งให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการตามมาตรการป้องกันในสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ อย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๑. การล่อลวงละเมิดทางเพศของเด็กให้หน่วยงาน/สถานศึกษาทุกสังกัดเฝ้าระวัง/ป้องกันอย่างเคร่งครัด

๒. การลงโทษเด็กนักเรียนคนกำขี้ทำให้ครูปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการป้องกันอย่างใกล้ชิด

๓. ปัญหาการทุจริตเรื่องอาหารกลางวัน ขอให้หน่วยงานสถานศึกษาเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด อย่าให้เกิดกรณีเสียหายในทุกมิติที่เกี่ยวข้องและคอยกำกับดูแลคุณภาพของอาหารด้วย

๔. ขอให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง กำชับให้ทุกหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รายงานข้อมูลสถานการณ์ Covid-19 ในระบบด้วย

